

Voorstel aan de gemeenteraad

Portefeuillehouder

J. van Veen

Datum voorstel

26 mei 2020

Opsteller

E. Stellingwerf

Registratie

PM

Agendapunt

Beleidskoers fysieke leefomgeving

Onderwerp

Beleidskoers fysieke leefomgeving

Voorgesteld besluit

1. De Beleidskoers fysieke leefomgeving vast te stellen als kader voor de uitwerking van de Omgevingsvisie

Inleiding

Na de bespreking van de concept-Beleidskoers fysieke leefomgeving in de commissievergadering van 11 mei 2020, wordt een definitieve versie van de Beleidskoers voorgelegd ter besluitvorming. In dit raadsvoorstel zijn de belangrijkste aanpassingen in het document verantwoord en is aangegeven welke vervolgstappen aan de orde zijn.

In de Beleidskoers fysieke leefomgeving zijn de ambities, kernopgaven en de uitgangspunten van ons beleid voor de fysieke leefomgeving opgenomen. Er staat in wat we willen bereiken in 2040 en wat we daarvoor gaan doen tot 2030. Daarbij is aangegeven welk beleid we willen voortzetten, welk bestaand beleid komt te vervallen en welk nieuw beleid er moet worden gemaakt.

Na vaststelling van de Beleidskoers fysieke leefomgeving volgt de uitwerking van de ontwerp-Omgevingsvisie.

Beoogd effect

Een helder beleidskader voor de fysieke leefomgeving van de gemeente Heerenveen en een duidelijke richting voor de uitwerking van de Omgevingsvisie.

Argumenten

1.1 *De raad is het kaderstellend orgaan voor het beleid*

De gemeenteraad is op basis van de Omgevingswet bevoegd tot het vaststellen van de Omgevingsvisie. Zij stelt daarmee de hoofdlijnen van het beleid vast. Omdat de Beleidskoers fysieke leefomgeving een belangrijk deel van de beleidslijnen bevat, ligt het voor de hand dat de raad dit document ook vaststelt.

1.2 *Met het vaststellen van de Beleidskoers geeft de raad richting aan het thematische beleid voor de fysieke leefomgeving*

Met de grote hoeveelheid inbreng van inwoners en organisaties, is het van belang dat het gemeenteraad een koers voor de verdere uitwerking bepaalt. Hiermee voorkomen we dat de Omgevingsvisie straks richting en zeggingskracht mist. Tijdens de Commissie van 11 mei heeft de raad inbreng geleverd op de concept-Beleidskoers. Deze inbreng is als volgt verwerkt:

Stad van Sport

In de bespreking van 11 mei bleek er ruim draagvlak te zijn voor het (top)sportprofiel als kernkwaliteit van Heerenveen en ambitie voor de toekomst. Aangegeven is dat de wisselwerking tussen topsport en breedtesport meerwaarde heeft voor Heerenveen. Dit is ook het uitgangspunt van de vastgestelde *Sport- en Beweegvisie 2017-2025*. Dit is in de tekst meer nadrukkelijk tot uiting gebracht. Daarnaast is verwerkt dat over bovenregionale voorzieningen ook bovenregionaal afstemming moet worden gezocht.

Uitgangspunten gezondheid

Met de Beleidskoers doet de raad uitspraken over het belang van gezondheid in ons beleid voor de fysieke leefomgeving. Bij het voorbereiden van het document is gebruik gemaakt van de Bouwsteen Gezondheid die is ontwikkeld in het kader van De Friese Aanpak. Voor een goed beeld van de breedte van gezondheid onder de Omgevingswet kunt u deze nog een keer goed door te nemen (u vindt een link naar het stuk hier: <https://omgevingslab.frl/resultaten-labs/omgevingslab-gezondheid>).

Een aantal fracties heeft aangegeven ook meer ambitie te willen zien voor bescherming van de gezondheid via milieunormen of emissie-eisen. In de Beleidskoers is in ieder geval opgenomen dat we deze normstelling gebiedsgericht willen uitwerken; afhankelijk van het gebiedstype willen we hier dus verschillend mee omgaan. Deze keuze kan verder vorm krijgen bij het vaststellen van het Omgevingsplan, waar deze normen uiteindelijk in worden vastgelegd. Voor diverse milieuonderwerpen is in de Omgevingswet een bandbreedte opgenomen, waarbinnen keuzes kunnen worden gemaakt.

Veel algemene regels voor inrichtingen die nu zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit, worden straks tijdelijk geregeld door het Rijk (de zgn. bruidsschat). De gemeente kan bij het opstellen van het Omgevingsplan dan kiezen voor welke onderwerpen zij de regels uit de bruidsschat overneemt of waar

ze zelf regels voor vaststelt. Wij stellen dan ook voor om dit onderwerp nader te bespreken in het kader van het Omgevingsplan.

Een aantal fracties heeft aandacht gevraagd voor de relatie tussen gezondheid en armoede. Het college onderschrijft dit belang, maar vindt de Beleidskoers fysieke leefomgeving niet de juiste plaats om hierop te sturen. Dit gebeurt ook vooral via de inzet vanuit het sociaal domein. De inzet van onze buurtsportcoaches doen wij vooral in wijken waar armoede een rol speelt. Daarnaast is er de ondersteuning vanuit Jeugdsportfonds Friesland.

Bedrijventerreinen

Vanuit het merendeel van de commissieleden werd steun uitgesproken voor het uitwerken van profielen voor de bedrijventerreinen. Deze kunnen bijdragen aan de kwaliteit en toekomstbestendigheid van de bedrijventerreinen.

Woningbouw

De meeste fracties ondersteunen het accent dat wordt gelegd op inbreiding. Daarbij is gevraagd om meer te kijken naar initiatieven van inwoners zelf, bijvoorbeeld in de vorm van collectief particulier opdrachtgeverschap. Dit heeft geleid tot een aanpassing van de tekst.

Voorzieningen

De toegankelijkheid van voorzieningen blijft een belangrijk onderwerp. Daarbij willen de commissieleden ruimte voor maatwerk. Men voelt weinig voor het (gedwongen) clusteren van voorziening. Het devies is: "blijf hierover in gesprek met de dorpen en vertrouw op het gezonde verstand." Met deze inbreng is de tekst in de Beleidskoers gewijzigd.

Landschap, kwaliteitsimpuls en energietransitie

De meeste commissieleden kunnen zich vinden in het uitwerken van een kwaliteitsprestatie bij grotere ontwikkelingen in het buitengebied. Sommigen zien de kans om een bijdrage te leveren aan de realisatie van het natuurnetwerk, bijvoorbeeld in de vorm van een "green return on investment" (GROI). Een belangrijk onderwerp voor het landelijk gebied zijn de vrijkomende agrarische bedrijven. Binnen de Provinciale regels wil het college graag meer ruimte bieden voor de ontwikkeling van leegkomende agrarische bedrijven en werkt zij de voorwaarden hiervoor graag samen met uw raad verder uit. Wat betreft de energietransitie stellen wij voor om eerst de uitkomsten van de RES af te wachten, alvorens het beleid in de Omgevingsvisie aan te passen.

- 1.3 *De voorgestelde procedure is afgestemd met de stuurgroep van de gemeenteraad*
Vanuit de raad was een stuurgroep ingesteld om de participatie en besluitvorming rondom de Omgevingsvisie te monitoren en te bevorderen. De voorgenomen stappen zijn tijdens de voorlaatste vergadering in november 2019 afgestemd met de stuurgroep en akkoord bevonden.

Risico's of kanttekeningen

- 1.1 *Niet vaststellen leidt mogelijke tot vertraging van het plantraject voor de ontwerp-Omgevingsvisie*
Zonder een besluit van de raad over de koers, kan de uitwerking van de ontwerp-Omgevingsvisie nog niet in gang worden gezet. Dit heeft als gevolg dat het project Omgevingsvisie als geheel vertraagd en verder doorschuift in de tijd.

Financiële gevolgen zijn nog moeilijk te kwantificeren, maar in algemene zin geldt dat er minder efficiënt kan worden gewerkt en er langer een beroep moet worden gedaan op verschillende collega's. Dit vergroot de kans op budgetoverschrijdingen.

Communicatie en participatie

Boodschap	Doelgroep	Via welk middel	Door wie	Wanneer
Beleidskoers fysieke leefomgeving is vastgesteld	Inwoners en organisaties die hebben deelgenomen aan de Omgevingsdialogen	Nieuwbrief	Team Omgevingsvisie i.o.m. afdeling communicatie	Na vaststelling Beleidskoers

Vervolgstappen en betrokkenheid van uw raad

Na besluitvorming in de raad wordt de Beleidskoers verder uitgewerkt tot een Omgevingsvisie (beleid op hoofdlijnen). De ontwerp-Omgevingsvisie wordt u na de zomer aangeboden, zodat u deze kunt vrijgeven voor inspraak. Het voorstel is om de Omgevingsvisie gebiedsgericht en digitaal uit te werken, zodat deze optimaal toegankelijk is voor inwoners, bedrijven en medewerkers. Na het vaststellen van de Omgevingsvisie volgen het Omgevingsplan (regels) en diverse programma's (beleid gericht op een bepaald thema of gebied).

Over een aantal zaken moet de gemeenteraad een besluit nemen voor de invoering van de Omgevingswet. Zoals toegezegd zullen wij u in het vierde kwartaal van dit jaar voorstellen voorleggen met betrekking tot het participatiebeleid. Ook doen we hierbij voorstellen over de betrokkenheid van de gemeenteraad bij afwijkingen van het Omgevingsplan (concrete projecten) en de voorbereiding van programma's (uitwerking van beleid).

Betrokkenheid van inwoners en belanghebbenden

U heeft aan het eind van de Commissiebehandeling ook aandacht gevraagd voor de communicatie met inwoners. Wij hebben hiervoor de volgende acties gepland:

- Na het vaststellen van de Beleidskoers fysieke leefomgeving zullen wij betrokken inwoners en organisaties informeren met een nieuwsbrief;
- De ontwerp-Omgevingsvisie wordt na behandeling in uw raad 6 weken ter inzage gelegd. Inwoners en belanghebbenden hebben op dat moment de mogelijkheid om hun zienswijze te geven over de ontwerp-Omgevingsvisie. We onderzoeken nog hoe we de inzagelegging precies vorm geven. Dit hangt ook af van de mogelijkheden die regels omtrent het coronavirus ons straks bieden;
- Na vaststelling van de Omgevingsvisie willen we inwoners ook betrekken bij actualisatie van de Omgevingsvisie en de uitwerking van programma's. Voorstellen hiervoor nemen we op in het participatiebeleid.

Nieuwe planning volgt, zodra invoeringsdatum Omgevingswet bekend is

De invoering van de Omgevingswet is uitgesteld. Dit geeft ons meer tijd om een aantal zaken zorgvuldig voor te bereiden, zoals de inrichting van de klantreizen en de voorbereiding van het Omgevingsplan. Zoals gezegd heeft het onze voorkeur om de gecommuniceerde planning voor de Omgevingsvisie te blijven volgen (vaststelling in Q1

van 2021). Dit om te voorkomen dat in de andere projecten in kader van de Omgevingswet vertraging wordt opgelopen. Zodra de nieuwe datum van de invoering bekend is, ontvangt u een geactualiseerde planning over alle Omgevingswetprojecten binnen de gemeente.

Enquête Omgevingsvisie

In april 2020 is een enquête uitgevoerd met betrekking tot de Omgevingsvisie. Ook zijn er een aantal gastlessen gegeven op het Bornego College. Deze actie is afgesproken met uw stuurgroep, met als doel om inwoners te bereiken die niet aanwezig waren bij Omgevingsdialogen 2019.

De enquête geeft geen hele nieuwe inzichten over de mening van onze inwoners. De resultaten kunnen worden gelezen als een aanvulling en verdere kleuring van de opbrengsten van de Omgevingsdialogen. Interessant zijn de verschillende antwoorden die worden gegeven door de verschillende leeftijdsgroepen.

Wij zullen de uitkomsten van de enquête betrekken bij de uitwerking van het gebiedsgerichte deel van de Omgevingsvisie. De resultaten bieden we u hierbij aan, zodat u deze kunt betrekken bij de verdere beraadslagingen over de Beleidskoers fysieke leefomgeving (in juni) en over de ontwerp-Omgevingsvisie (in het najaar).

Financiën

Met het vaststellen van de Beleidskoers fysieke leefomgeving wordt niet direct besloten tot extra financiële inzet door de gemeente. Wel kunnen de keuzes uit de koers op termijn gevolgen hebben voor de financiële inzet van de gemeente. Wanneer dit aan de orde is, worden hierover afzonderlijke besluiten aan u voorgelegd. Voor zover dit nu al mogelijk is, zijn de onderwerpen opgenomen in de investeringsagenda.

Bijlagen

- Beleidskoers fysieke leefomgeving (met wijzigingen bijhouden)
- Beleidskoers fysieke leefomgeving (schone versie)
- Bijlagen Beleidskoers fysieke leefomgeving
- Resultaten Enquête Omgevingsvisie

Het college van burgemeester en wethouders van Heerenveen,

de secretaris, de burgemeester,

de heer J. van Leeuwestijn de heer T.J. van der Zwan

Onderwerp

De raad van de gemeente Heerenveen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 26 mei 2020

gelet op,

- Artikel 3.1 van de Omgevingswet
- Beraadslagingen in de Commissie van 11 mei

Besluit

De Beleidskoers fysieke leefomgeving vast te stellen als kader voor de uitwerking van de Omgevingsvisie.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 22 juni 2020

de griffier,

de voorzitter,

mevrouw L. Roest-Jonkers de heer T.J. van der Zwan